`
ވޮލިއުމް: 46 އަދަދު: 132 ތާރީޚު: 6 މުޙައްރަމް 1439 – 26 ސެޕްޓެންބަރު 2017 އަންގާރަ
ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2017/R-73
ތިމާވެށި ޙިމާޔަތްކުރުމާބެހޭ ގަވާއިދު
ހއ. ކެލާ
 ގަވާއިދުތަކާ އި އުސޫލުތަ އް ގެޒެ ޓުގަ އި ޝާ އިޢުކު ރާނީ ކޮން މެ ހަފުތާއެ އްގެ ހޯމަ ދު ވަ ހާ އި
ރައީސުލް ޖުމްހޫރި އްޔާ ގެ އޮ ފީ ސް
ބުރާސްފަތި ދުވަ ހުއެ ވެ.
ބޮޑުތަކުރުފާ ނުމަ ގު  ހޯމަ ދު ވަހު ގެ ގެޒެ ޓުގަ އި ޝާ އިޢުކު ރުމަ ށް ފޮ ނު އްވާ ގަވާއިދު ތަކާއި އުސޫލު ތަ އް
މާލެ، ދިވެ ހިރާ އް ޖެ ފޮ ނުއްވު މުގެ އެން މެ ފަހު ވަގުތަކީ، ކު ރީ ހަފްތާގެ ބުރާ ސްފަތި ދު ވަހުގެ މެން ދު ރު
12:00 ގެ ކުރިން ނެވެ. އަދި ބުރާސްފަތި ދުވަ ހު ގެ ގެ ޒެ ޓުގަ އި ޝާ އިޢުކު ރުމަށް ފޮ ނު އް ވާ
ނު: 333 6334 ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލު ތައް ފޮ ނުއްވު މުގެ އެން މެފަހު ވަގުތަކީ، ހިނގަ މުންދާ ހަފުތާ ގެ
ފޯ
އަ ންގާރަ ދުވަ ހުގެ މެން ދުރު 12:00 ގެ ކުރިން ނެވެ.
ފެކްސް: 331 0274
 ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫ ލުތައް ގެޒެޓު ގައި ޝާއިޢުކޮށްދިނުމަށް އެދި ފޮނު އް ވާ ނީ
ވެބްސައިޓް: legalaffairs@po.gov.mv www.gazette.gov.mv އަށެ.ވެ

ވޮލިއުމް: 46 އަދަދު: 132 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
`
ތިލަ ދުން މަތީ އު ތުރުބުރީ ކެލާ ކަ އުންސި ލް
ހއ. ކެލާ، ދިވެ ހިރާއް ޖެ
ތިމާވެށި ޙިމާޔަތް ކުރުމާބެހޭ ގަވާއި ދު
ތަޢާރުފާއި ނަން 1. (ހ) މިއީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 7/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިދާރީ ދާއިރާތައް ލާމަރުކަޒީ އުޞޫލުން
ހިންގުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ 151 ވަނަ މާއްދާއިން ތިލަދުންމަތީ އުތުރުބުރީ ކެލާ ކައުންސިލަށް
ލިބިދޭ ބާރުގެ ދަށުން، ލޯކަލް ގަވަރމަންޓް އޮތޯރިޓީގެ މަޝްވަރާއާއެކު އެ މާއްދާގެ
(ޅ) ގެ ދަށުން ކައުންސިލުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ރަށްތަކުގެ ތިމާވެށި ޙިމާޔަތްކުރުމާއި
ތިމާވެށްޓަށް ގެއްލުންދޭ ފަރާތްތަކާމެދު ކައުންސިލަށް އެޅިދާނެ ފިޔަވަޅުތައް ބަޔާންކުރުމުގެ
ގަވާއިދެވެ.
(ށ) މި ގަވާއިދަށް ކިޔާނީ "ތިމާވެށި ޙިމާޔަތްކުރުމާބެހޭ ގަވާއިދު" އެވެ.
ޢަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚު 2. މި ގަވާއިދަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާނީ، މިގަވާއިދު ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރާ ދުވަހުން
ފެށިގެންނެވެ.
ތިމާވެށި ޙިމާޔަތްކޮށް 3. ރާއްޖޭގެ ތިމާވެށީގައި ހިމެނޭ ރާއްޖޭގެ ފަސްގަނޑާއި، ފެނާއި، ގަސްގަހާގެއްސާއި،
ރައްކާތެރިކުރުމަށް
ގޮނޑުދޮށްތަކާއި، ފަޅުފަޅާއި، ފަރުފަރާއި، މިނޫންވެސް މިފަދަ ތަންތަނާއި، ކަނޑުތަކާއި ޖައްވާއި
ސަމާލުކަން ދިނުން
އެ ތަންތަނުގައިވާ ތަކެއްޗާއި، އެ ތަންތަނުގައި އުޅޭ ތަކެތީގެ ތެރެއިން އިންސާނުންނަށް
ގެއްލުންދޭ ނުވަތަ އުނދަގޫކުރާ ތަކެތި ފިޔަވައި އެހެނިހެން ތަކެތި ރައްކާތެރިކޮށް ދެމެހެއްޓުމާއި،
އެ ތަންތަނާއި ތަކެތީގެ ސަބަބުން ލިބޭ ފައިދާތައް ދަމަހައްޓައި އިތުރުކުރުމަކީ ރާއްޖޭގެ
ދެމިއޮތުމަށާއި ރާއްޖޭގެ ކުރިއެރުމަށް ޙިއްޞާކޮށްދޭނެ ކަންތައްތަކެއް ކަމަށްވާތީ، މިކަންކަމުގެ
މައްޗަށް ކައުންސިލުންނާއި، ކައުންސިލުގެ ދާއިރާތަކަށް ނިސްބަ ތްވާ ހުރިހާ ރައްޔިތުން ޚާއް ޞަ
ސަމާލުކަމެއް ދޭންވާނެއެވެ.
ތިމާވެށި ރައްކާތެރިކުރުމާއި 4. ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/93 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ތިމާވެށި ރައްކާތެރިކޮށް ދެމެހެއްޓުމާބެހޭ ޤާނޫނު)ގެ
ދެމެހެއްޓުމާބެހޭ ސިޔާސަތު
ދަށުން ރާއްޖޭގެ ތިމާވެށި ޙިމާޔަތްކޮށް ރައްކާތެރިކޮށް ދެމެހެއްޓުމާބެހޭ ގޮތުން ތިމާވެށްޓާބެހޭ
ތަންފީޒުކުރުން
ވުޒާރާއިން ކަނޑައަޅާފައިވާ ސިޔާސަތު ތަންފީޒުކުރުމަށް ކައުންސިލުން ސަމާ ލުކަން ދޭންވާނެއެވެ.
ޤުދްރަތީ ނުވަތަ 5. (ހ) ޤާނޫނު ނަންބަރ 4/93 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ތިމާވެށި ރައްކާތެރިކޮށް ދެމެހެއްޓުމާބެހޭ
ޠަބީޢީގޮތުގައި ދެމެހެއްޓޭ 4
ޤާނޫނު)ގެ ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ތިމާވެށްޓާބެހޭ ވުޒާރާއިން ކަނޑައަޅާފައިވާ ޤުދްރަތީ
ތަންތަނާއި ތަކެތި
ނުވަތަ ޠަބީޢީގޮތުގައި ދެމެހެއްޓޭ ތަންތަނާއި ތަކެތީގެ ތެރެއިން ކައުންސިލުގެ
ޙިމާޔަތްކުރުން
އިޚްތިޞާޞްގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ތަންތަނާއި ތަކެތި ކައުންސިލުން ޙިމާޔަތްކުރަންވާނެއެވެ.
1

ވޮލިއުމް: 46 އަދަދު: 132 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(ށ) މި ގަވާއިދަށް ޢަމަލުކުރަން ފެށުމަށްފަހު މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
ތަންތަނާއި ތަކެތީގެ އިތުރަށް ކައުންސިލުގެ ދާއިރާގެ ތެރެއިން ޤުދުރަތީ ނުވަތަ ޠަބީޢީ
ގޮތުގައި ދެމެހެއްޓޭނެކަމަށް ކައުންސިލަށް ފެންނަ ތަންތަނާއި ތަކެތި، ސަރުކާރުގެ ކަމާބެހޭ
ވުޒާރާގެ ސަމާލުކަމަށް ކައުންސިލުން ގެންނަންވާނެއެވެ.
ތިމާވެށްޓަށް އަސަރު ފޯރާނެ 6. (ހ) ރާއްޖޭގެ ތިމާވެށްޓަށް ފާހަގަކުރެވޭފަދަ ބަދަލެއް އަތުވެދާނެ އެއްވެސް ޕްރޮޖެކްޓެއް
މިންވަރު ބަޔާންކުރާ ރިޕޯޓް
ކައުންސިލުގެ ދާއިރާގެތެރޭގައި ހިންގުމުގު ކުރިން، އެކަމަކުން ތިމާވެށްޓަށް އަސަރު ފޯރާ ނެ
މިންވަރު ބަޔާންކުރާ ރިޕޯޓެއް ހަދައި ކައުންސިލަށް ކޮޕީކޮށް، ސަރުކާރުގެ ކަމާބެހޭ
ވުޒާރާއަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާފަދަ ތިމާވެށްޓަށް އަސަރު ފޯރާނެ މިންވަރު
ބަޔާންކުރާ ރިޕޯޓު ހަދަންޖެހޭ ކަންކަމާއި އުޞޫލު ކަނޑައަޅާނީ ތިމާވެށްޓާބެހޭ ވުޒާރާގެ
މަޝްވަރާގެ މަތިން ކައުންސިލުންނެވެ.
ޕްރޮޖެކްޓް ހުއްޓުވުން 7. ހިންގަމުންދާ ޕްރޮޖެކްޓެއްގެ ސަބަބުން ރާއްޖޭގެ ތިމާވެށްޓަށް ނޭދެވޭ އަސަރެއް ފޯރާކަމަށް
ކައުންސިލަށް ފާހަގަކުރެވިއްޖެ ހިނދެއްގައި، އެ ޕްރޮޖެކްޓެއް ހުއްޓުވުމަށް އެދި ކަމާބެހޭ ވުޒާރާގެ
ސަމާލުކަމަށް އެކަމެއް ގެންނަންވާނެއެވެ.
ކުންޏާއި ތެލާއި ވިހަ ތަކެތި 8. (ހ) ތިމާވެ ށްޓަށް ގެއްލުން ލިބޭފަދަ ގޮތަކަށް ކައުންސިލްގެ އިޚްތިސާސްގެތެރޭގައި ހިމެ ނޭ
އެއްވެސް ތަނަކަށް، ނުރައްކާތެރި ކުނި ނުވަތަ ތެޔޮ ނުވަތަ ވިހަ ގޭސްފަ ދަ އެއްޗެއް
އުކާލައި ނުވަތަ އަޅައިގެން ނުވާނެއެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ތަކެތީގެ ތެރެއިން ކޮންމެހެން އުކާލަންޖެހޭ
ތަކެތި އުކާލަން ނުވަތަ އަޅާނެ ތަނެއް ކައުންސިލުން ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ.
(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބާވަތެއްގެ ކުންޏެއް އެންދުމުގެ ބާރު ލިބިގެންވަ ނީ
ކައުންސިލަށެވެ.
(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ތަކެތި ކައުންސިލުން އަންދާލައިގެން ނައްތާލާނަމަ
އެކަން ކުރަންވާނީ މީހުންގެ ޞިއްޙަތަށް ގެއްލުން ނުވާގޮތަށް، އެކަށީގެންވާ ރައްކާތެރި
ކަމާއެކުގައެވެ.
(ބ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ތަކެތި ނައްތާލުމަށް ކައު ންސިލުން ފީއެއް
ނެގުމަކަށް މި ގަވާއިދެއް ހުރަހެއް ނާޅައެވެ.
ގަލާއި ވެއްޔާއި އަކިރި 9. (ހ) ކައުންސިލުގެ ސަރަޙައްދުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ތަންތަނާއި އަދި ޤުދްރަތީ ގޮތުން ގަލާއި،
ނެގުން
ވެއްޔާއި، އަކިރި އުފެދޭ ތަންތަނުން، ގަލާއި، ވެއްޔާއި އަކިރި ނަގަންވާނީ ތިމާވެށްޓާބެހޭ
2

ވޮލިއުމް: 46 އަދަދު: 132 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ވުޒާރާގެ މަޝްވަރާގެ މަތިން ކައުންސިލުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ތަންތަނުން، މި ގަވާއިދުގެ
ދަށުން ކައުންސިލުން ހުއްދަ ހޯދައިގެންނެވެ.
(ށ) ކައުންސިލުން ހުއްދަ ލިބިގެ ން، ކައުންސިލުގެ ސަރަހައްދުގައި ހިމެނޭ ރަށްރަށުގެ
ފަޅުފުންކުރާ ކުރުމާއި ޞިނާޢީ މަސައްކަތް ކުރުމަށް ކުއްޔަށް ދޫކޮށްފައިވާ ރަށްރަށުގެ
ގޮނޑުދޮށާއި ފަޅު ސާފުކުރުމުގެ ގޮތުން އަކިރި ނަގާ ނެގުން މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި
ބުނެފައިވާ އަކިރި ނެގުމުގެ ތެރެއަކު ނުހިމެނެއެވެ.
(ނ) މި ގަވާއިދަށް ޢަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން ސަރުކާރުގެ ކަމާބެހޭ ފަރާތްތަކުގެ ހުއް ދަ
ލިބިގެންނާއި މި ގަވާއިދަށް ޢަމަލުކުރަން ފެށުމަށްފަހު ކައުންސިލުން ހުއްދަ ލިބިގެން
އެ ކައުންސިލެއްގެ ސަރަހައްދުގައި ހިމެނޭ ރަށްރަށުގެ ފަޅުފުންކުރާ ކުރުމަށް ވެލި ނަގާ
ނެގުން މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނެފައިވާ ވެލި ނެގުމުގެ ތެރެއަކު ނުހިމެނެއެވެ.
ހުއްދަ ހޯދުން 10. މި ގަވާއިދުގެ 9 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ވެއްޔާއި އަކިރި ނެގުމަށް ކަމާބެހޭ ވުޒާރާގެ
މަޝްވަރާގެ މަތިން ކައުންސިލުން ކަނޑައަޅައި އާންމުކުރާ ތަންތަނުން، ވެއްޔާއި އަކިރި
ނަގަންވާނީ ވެއްޔާއި އަކިރި ނެގުމުގެ ހުއްދައަށް އެދޭ ފޯމު ފުރިހަމަކޮށް ކައުންސިލަށް ހުށަހަޅައި،
އެކަމަށް ކައުންސިލުން ކަނޑައަޅާ ފީއެއް ދައްކައި، ކައުންސިލުގެ ހުއްދަ ލިޔުމަކުން ހޯދުމަށް
ފަހުގައެވެ.
ހުއްދަދެވޭ މުއްދަތު 11. މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ވެލި ނުވަތަ އަކިރި ނެގުމުގެ ހުއްދަ ދެވޭނީ ހުއްދަ ދޫކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެން
ގިނަވެގެން 2 (ދޭއް) މަސްދުވަހަށެވެ. ނަމަވެސް، ވެލި ނުވަތަ އަކިރި ނަގަން ދީފައިވާ ހުއްދައިގެ
މުއްދަތު ހަމަވުމުގެ ކުރިން، މުއްދަތު އިތުރުކުރަން ކައުންސިލަށް ހުށަހަ ޅައިފިނަމަ، އިތުރު
1 (އެކެއް) މަސްދުވަހަށް ހުއްދައިގެ މުއްދަތު އިތުރުކޮށް ދެވިދާނެއެވެ.
ރިޕޯޓް ހުށަހެޅުން 12. މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ހުއްދަލިބިގެން ވެއްޔާއި އަކިރި ނެގިގޮތުގެ ރިޕޯޓެއް ފުރިހަމަ ކުރުމަށްފަހު،
ހުއްދަ ލިބުނު ފަރާތުން، ހުއްދައިގައިވާ މުއްދަތަށް، އެ ރިޕޯޓް، ކޮންމެ މަހަކު ކައުންސިލަށް
ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
ކައުންސިލުގެ ސަރަހައްދުގެ 13. ކައުންސިލުގެ ސަރަހައްދުގެ ތެރެއިން ވެއްޔާއި އަކިރި ނަގާ ތަންތަނާއި އެ ތަކެތި ނަގާ ބޭނުމާއި،
ތެރެއިން ވެއްޔާއި އަކިރި
އަދަދާއި ތާރީޚު އެނގޭގޮތަށް އެ މަޢުލޫމާތުތައް ކައުންސިލުން ބަލަހައްޓަންވާނެއެވެ.
ނަގާ ތަންތަނުގެ މަޢުލޫމާތު
ބެލެހެއްޓުން
ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ހޯދުން 14. މި ގަވާއިދުގެ 10 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހުއްދައިގެ އިމުގެ ބޭރުން ކުރާކަމަކުން،
ނުވަތަ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް ކުރާކަމަކުން، ކައުންސިލްގެ އިޚްތިސާސްގެތެރޭގައި ހިމެނޭ ތަނެއް ގެ
ތިމާވެށްޓަށް ނޭދެވޭ އަސަރެއް ފޯރާފަދަ ކަމެއް އެއްވެސް ފަރާތަކުން ކޮށްފިނަމަ، ޝަރީޢަތް
މެދުވެރިކޮށް ބަދަލު ހޯދުމުގެ އިޚްތިޔާރު ކައުންސިލަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
3

ވޮލިއުމް: 46 އަދަދު: 132 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ގަވާއިދާ ޚިލާފުވުން 15. (ހ) މި ގަވާއިދުގައި ހިމެނިފައިވާ ކަންކަމާ ޚިލާފުވާ ފަރާތްތަކާ މެދު، އެހެން ޤާނޫނަކުން
ނުވަތަ ގަވާއިދަކުން ވަކިގޮތަކަށް ޢަމަލުކުރުމަށް ކަނޑައެޅިފައިނުވާ ކަންކަމުގައި، ފުރަތަމަ
ފަހަރަށް ނަސޭހަތް ދިނުމަށްފަހު ދެވަނަ ފަހަރަށް ކުށް ތަކުރާރުކޮށްފިނަމަ 500/-
(ފަސް ސަތޭކަ) ރުފިޔާއާއި 1000/- (އެއް ހާސް) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން
ޖޫރިމަނާކުރުން؛ ތިންވަނަ ފަހަރަށް ތަކުރާރުކޮށްފިނަމަ 1000/- (އެއް ހާސް) ރުފިޔާއާ އި
3000/- (ތިން ހާސް) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުން؛ ހަތަރުވަނަ ފަހަރަށް
ތަކުރާރުކޮށްފިނަމަ 3000/- (ތިން ހާސް) ރުފިޔާއާއި 5000/- (ފަސް ހާސް) ރުފިޔާއާ
ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާ ކުރުން އަދި ހަތަރު ފަހަރަށްވުރެ އިތުރަށް ކުށް ތަކުރާ ރުވާ
ކޮންމެ ފަހަރަކު 5000/- (ފަސް ހާސް) ރުފިޔާއިން ޖޫރިމަނާ ކުރުމުގެ އިޚްތިޔާ ރު
މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ކައުންސިލަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
(ށ) މިހެން މި ގަވާއިދުގައި ބަޔާން ކުރެވިފައި ވީނަމަވެސް ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/93
(ދިވެހިރާއްޖޭގެ ތިމާވެށި ރައްކާތެރިކޮށް ދެމެހެއްޓުމާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 9 ވަނަ މާއްދާގެ
ދަށުން ޖޫރިމަނާނެގުމަށް މި ގަވާއިދު ހުރަހެއް ނާޅައެވެ.
މިގަވާއިދުގެ ދަށުން 16. މި ގަވާއިދު ނަގަހައްޓައި ހިންގުމަށްޓަކައި ކައުންސިލުގެ އިޚްތިޞާސްގެތެރޭގައި ހިމެނޭ
ކަނޑައަޅާ އުސޫލުތައް
ސަރަޙައްދުތަކާ ގުޅޭ ގޮތުން މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ހަދަންޖެހޭ އުސޫލުތައް މި ގަވާއިދަ ށް
ޢަމަލުކުރަން ފަށާތާ 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެތެރޭގައި ހަދައި އެ އުސޫލުތައް އާންމުކޮށް ޝާއިޢު
ކުރަންވާނެއެވެ.
މާނަކުރުން 17. (ހ) "ކައުންސިލް" މި ގަވާއިދުގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާނަމަ، ކައުންސިލްކަމަ ށް
ބުނެފައި އެވަނީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިދާރީ ދާއިރާތައް ލާމަރުކަޒީ އުސޫލުން ހިންގު މު ގެ
ޤާނޫނު (7/2010) ގެ ދަށުން އިންތިޚާބުކޮށްފައިވާ ތިލަދުންމަތީ އުތުރުބުރީ ކެލާ
ކައުންސިލަށެވެ.
(ށ) "ތިމާވެށްޓާބެހޭ ވުޒާރާ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، މި ގަވާއިދުގެ ވަކި ތަނެއްގައި ވަކި
ގޮތަކަށް ބަޔާންކުރެވިފައި ނުވާނަމަ، ތިމާވެށްޓާބެހޭ ކަންތައްތައް ހިންގުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަ ތު
ޙަވާލުކޮށްފައިވާ ސަރުކާރުގެ ވުޒާރާއަކަށެވެ.
4